

Kostel Povýšení sv. Kříže je otevřený

Po dvou letech rozsáhlé rekonstrukce byla otevřena jedna z nejvýznamnějších jihlavských památek – kostel Povýšení sv. Kříže. Slavnosti se mimo jiných významných osobností zúčastnil i velvyslanec Norského království v České republice Jens Eikaas. Jihlavě se na opravu s celkovými náklady 30 milionů podařilo z tzv. Norských fondů získat dotaci asi 7 milionů korun. Kostel s nejasným osudem koupilo v dražbě v roce 2005 město Jihlava a připravilo jeho opravu.

Mezi nejvýznamnější kroky rekonstrukce patří odstranění zděné příčky, která po dvě staletí rozdělovala presbytář a trojlodí. Výjimečná je rovněž náhrada původní zhroutené klenby nad presbytářem unikátní technologií tvarované fólie Barissol, která věrně kopíruje původní proporce klenutého stropu. Tento postup je ojedinělý v celé střední Evropě, nejbližší obdoba je k vidění ve Francii a Vatikánu. Kostel je odvlhčený, má novou fasádu, vnitřní výmalby, podlahy, opravené portály, přesunutá kolumbárium, má

nové osvětlení, ozvučení a nově zbudované zázemí.

Kostel po rekonstrukci bude dál sloužit k církevním účelům Československé církve husitské, která je zde od roku 1947 na 99 let v pronájmu. Druhotným účelem celkové opravy kostela je vytvoření zázemí například pro pořádání kulturních akcí. Cenným artefaktem, který je v kostele k vidění, je Pieta - pískovcová socha významného sochaře Jana Štursa. **-Im-**

Pro odbornou veřejnost

V rámci kampaně Světový den bez tabáku připravilo Zdravé město Jihlava projekt Síť nekuřáckých restaurací v Jihlavě. V současné době je do projektu zapojeno 15 provozoven – 8 zcela nekuřáckých a 7 s oddělenou nekuřáckou místností. Smyslem tohoto projektu je propagovat nekuřácká restaurační zařízení a pomoci obyvatelům města Jihlavy v jejich vyhledávání a výběru.

Aby se zákazník orientoval a poznal nekuřácké provozovny, Zdravé město **označí tyto podniky specifickou samolepkou.** Pod stejným motivem je na webu města aktuální seznam nekuřáckých podniků.

V rámci projektu bylo obesláno cca 50 jihlavských restaurací, čajoven, kaváren a dalších restauračních zařízení. Podmínkou k zapojení do Sítě nekuřáckých restaurací je, že jejich vnitřní prostory jsou buď zcela nekuřácké, či s oddělenou nekuřáckou místností dostupnou po celou dobu provozu.

Projekt není nijak časově omezený a stále se do něj může přihlásit kterákoliv provozovna, která splňuje podmínky projektu. On-line dotazník je umístěn na webových stránkách města.

Mgr. Lenka Marečková
koordinátor PZM a MA21

Známe ekologickou stopu města Jihlavy

RNDr. Viktor Třebický, Ph.D.

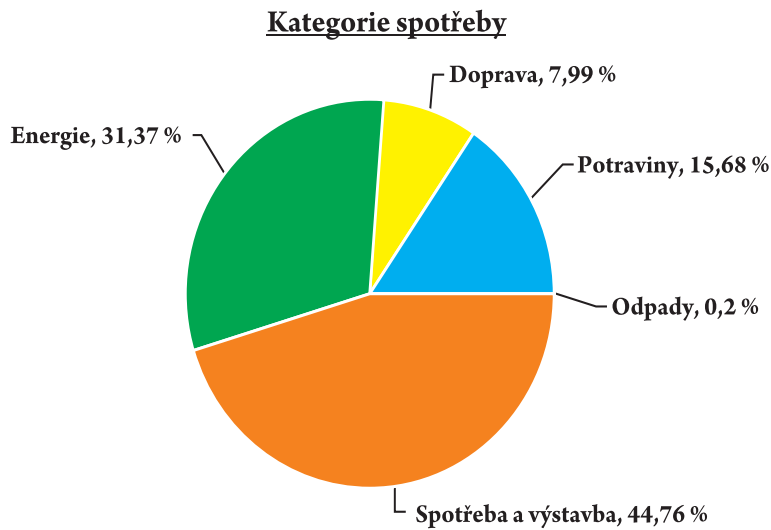
Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj, o.s.

Město Jihlava se připojilo k dalším českým a zahraničním městům, která mají stanovenou ekologickou stopu. Nyní mohou následovat opatření snižující dopad města na životní prostředí.

Ekologická stopa je vizitkou udržitelnosti města. Odráží, kolik obyvatel a firmy ve městě za rok spotřebovali zdrojů a kolik při tom vytvořili odpadů. Stanovuje se v tzv. globálních hektarech – hektarech přepočtených podle produktivity. Ekologická stopa Jihlavy **7,96 gha/obyvatele překračuje biokapacitu města 12,5krát.**

Žádné město na světě se z principu „nevejde“ do své biokapacity, je závislé na širokém „ekologickém zázemí“. Ve městě dochází ksoustředění obyvatelstva, průmyslu a dalších aspektů lidské společnosti. To má svá negativa (např. zvýšené znečištění ovzduší, hluku, nemocnosti), ale i pozitiva (např. menší spotřeba ploch než u rozptýlené venkovské zástavby, menší vliv na krajinu a na druhovou pestrost). Důležité je stanovit, jak si z hlediska „zeleného účetnictví“ město v současné době stojí, a pokusit se ovlivnit budoucí vývoj. Ekologickou stopu českým a moravským městům pomáhá stanovit Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj, o.s.¹

Poměrně vysoká hodnota ekologické stopy Jihlavy (vztahovaná na jednoho obyvatele) odráží několik skutečností. Nejvíce se na tomto výsledku podílí mimořádně rozsáhlá bytová a

investiční výstavba, včetně zajišťování rozvojových ploch. Tento jev souvisel s novou rolí Jihlavy, coby krajského města. Lze očekávat, že do budoucna bude vliv nové výstavby na ekologickou stopu klesat. Jihlava se v tomto ohledu odlišuje od menších měst, kde není tak velká potřeba nové výstavby. Složení ekologické stopy z hlediska sektorů ukazuje graf.

Roli hraje i to, že předpokládáný počet obyvatel města je až o čtvrtinu větší než registrovaný, což také ovlivňuje výsledek výpočtu. Tito lidé spotřebovávají v Jihlavě zdroje, ale nejsou evidovaní jako trvale hlášení, tudíž nemohou být zahrnuti do výpočtu.

Jihlava dopadla z daných měst mnohem lépe, pokud jde o biokapacitu na jednoho obyvatele (0,64

gha). Znamená to, že přírodní potenciál (plochy zeleně, luk, pastvin, zahrad, orné půdy atp.) administrativního území města je příznivý.

Dále je možné provést orientační porovnání s ekologickou stopou průměrného obyvatele České republiky, která podle údajů **GlobalFootprint Network**² činila v roce 2010 (data z roku 2007) 5,7 gha/obyvatele. Důležitým ukazatelem je také biologická kapacita, dostupná na jednoho Čecha, která v témže roce činila 2,7 gha. Nicméně v celosvětovém měřítku dosahovala pouze 1,8 gha/obyvatele. Toto číslo můžeme považovat za globální míru udržitelnosti. K této metě by měla směřovat i Česká republika, respektive její města a obce.

Jak dosáhnout příznivého vývoje ekologické stopy a biokapacity

Jihlavy do budoucna?

Muselo by jít o kombinaci různých opatření, kterou odpovědným politikům a dalším lidem, kteří se na rozvoji měst podílí (např. majitele firem) nabízí modelace na stránkách www.ekostopa.cz/mesto. Největší díl na ekologické stopě města Jihlavy má spotřeba a výstavba (45%) a spotřeba energie (31%) – viz graf. Účinným způsobem je proto například snížení nové výstavby na orné půdě či trvalých travních porostech. Významný dopad by také mělo snížení spotřeby energií na území města a zvýšení energetické efektivity. Např. snížením spotřeby elektrické energie na území města o 20% by se ekologická stopa snížila zhruba o 15%. Omezením nové výstavby by pak ekologická stopa klesla ještě více. Ekologickou stopu dále napomáhá snižovat separace odpadů (skla, plastů, papíru či bioodpadu) či používání šetrných způsobů dopravy (chůze, kolo, veřejná doprava).

Samotná hodnota ekologické stopy Jihlavy není tak důležitá jako vývoj tohoto indikátoru do budoucna. Podaří se cílenými opatřeními například v oblasti energetických úspor či rozvoje veřejné dopravy snížit celkový dopad města? Podaří se zachovat současnou míru biologické kapacity ve městě, nedejde k jejímu snížení například díky změně územního plánu ve prospěch neproduktivních ploch? Ekologická stopa města se v kontextu ostatních ukazatelů kvality života stala důležitým měřítkem vývoje města.

¹<http://www.ekostopa.cz/mesto/>

²<http://www.footprintnetwork.org/>